

**การควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)**  
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง

**วิสัยทัศน์**

“บางหลวงชุมชนมุ่งพัฒนาให้บริการเพื่อประชาชน สนับสนุนการศึกษา ประเพณีวัฒนธรรม ส่งเสริมอาชีพ อย่างเข้มแข็ง และพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน”

**พันธกิจ**

๑. การพัฒนาด้านการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน ประชาชนมีศักยภาพในการเรียนรู้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น
๒. การทำนุบำรุงรักษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการผลิต ผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษเพื่อการบริโภค
๔. การจัดการด้านสาธารณสุข กีฬา นันทนาการ สวัสดิการสังคม/การสังคมสงเคราะห์ มีประสิทธิภาพ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๕. การเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน สามารถรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคตและเศรษฐกิจของชุมชน
๖. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษาให้เกิดความสมดุลอย่างมีคุณภาพ ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
๗. แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/เชิงสุขภาพ มีศักยภาพและสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น
๘. ระเบียบการจัดการและการปฏิบัติงานของท้องถิ่นมีประสิทธิภาพส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น
๙. การพัฒนาคุณภาพชีวิต การคุ้มครองทางสังคม การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ สวัสดิการชุมชน ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี เด็ก และกลุ่มชาติพันธุ์
๑๐. การส่งเสริมสนับสนุน จัดสร้างแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

**สถานที่ตั้ง**

ตำบลบางหลวงเป็นตำบลหนึ่งใน จำนวน ๑๕ ตำบล ของอำเภอบางเลน ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอบางเลน ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

**อาณาเขต**

- |                         |                                                |
|-------------------------|------------------------------------------------|
| - ทิศเหนือ ติดต่อกับ    | ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี |
| - ทิศตะวันออก ติดต่อกับ | ตำบลบัวปากท่า อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม        |
| - ทิศใต้ ติดต่อกับ      | ตำบลหินมูล อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม           |
| - ทิศตะวันตก ติดต่อกับ  | ตำบลสระสั้ม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม        |

## เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง มีเนื้อที่ประมาณ ๘๘.๗๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๕๕,๔๘๗.๕๐ ไร่ แยกเป็นพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

| หมู่ที่ | ชื่อหมู่บ้าน        | จำนวนพื้นที่ |         |
|---------|---------------------|--------------|---------|
|         |                     | ไร่          | ต.ร.กม. |
| ๔       | บ้านบางหลวง         | ๑,๓๕๕        | ๒.๑๗    |
| ๕       | บ้ายไผ่หัววัว       | ๑,๖๐๖        | ๒.๕๗    |
| ๖       | บ้านบางหลวง         | ๑๒๐          | ๐.๑๙    |
| ๗       | บ้านลาดหลวง         | ๒,๐๒๘        | ๓.๒๔    |
| ๘       | บ้านรางทอง          | ๒,๗๐๐        | ๔.๓๒    |
| ๙       | บ้านไผ่คอกเนื้อ     | ๑,๒๐๐        | ๑.๙๒    |
| ๑๐      | บ้านไผ่ลาย          | ๑,๗๖๖        | ๒.๘๓    |
| ๑๑      | บ้านบางน้อยใน       | ๑,๙๐๐        | ๓.๐๔    |
| ๑๒      | บ้านบางน้อยใน       | ๒,๕๐๐        | ๔.๐๐    |
| ๑๓      | บ้านบางหวายน้อย     | ๕๕๗          | ๐.๘๙    |
| ๑๔      | บ้านบางหวายน้อย     | ๘๒๐          | ๑.๓๑    |
| ๑๕      | บ้านหน้าตลาดบางหลวง | ๘๑๔          | ๑.๓๐    |
| ๑๖      | บ้านบางหวายน้อย     | ๒,๔๕๗        | ๓.๙๓    |
| ๑๗      | บ้านหนองโคลน        | ๑,๘๐๐        | ๒.๘๘    |
| ๑๘      | บ้านหนองปรัง        | ๒,๕๔๐        | ๔.๐๘    |
| ๑๙      | บ้านหนองมะม่วง      | ๓,๖๖๘        | ๕.๘๗    |
| ๒๐      | บ้านปากกะทา         | ๒,๕๘๐        | ๔.๑๓    |
| ๒๑      | บ้านไผ่คอกเนื้อ     | ๑,๕๐๐        | ๒.๔๐    |

## ภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นที่ราบเรียบความลาดเทเล็กน้อย จากด้านทิศตะวันตก เข้าหาแม่น้ำท่าจีน และจากทิศตะวันออกลาด เข้าหาแม่น้ำท่าจีน โดยแม่น้ำท่าจีนไหลจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ และมีคลองธรรมชาติ คลองชลประทานไหล แยกจากแม่น้ำท่าจีน สู่ตำบลบางหลวงหลายสายด้วยกัน สภาพ ลักษณะเป็นดินเหนียวมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ เหมาะสำหรับการเกษตรกรรม

## จำนวนหมู่บ้าน ๑๘ หมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเต็มทั้งหมู่บ้าน ๑๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๔,๕, ๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๔,๑๕,๑๖,๑๗,๑๘,๑๙,๒๐ และหมู่ที่ ๒๑ จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง บางส่วน ๒ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๖,๑๓

## ท้องถิ่นอื่นในตำบล

จำนวนเทศบาล ๑ แห่ง คือ เทศบาลตำบลบางหลวง

## ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๗,๓๒๘ คน แยกเป็นชาย ๓,๕๙๗ คน หญิง ๓,๗๓๑ คน ๒,๒๗๙ ครอบครัว สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ ระดับตำบล ข้อมูลของ ตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน ของเดือนธันวาคม ๒๕๖๐

## หมู่บ้าน / ครอบครัว

จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน ( ๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒,๑๔,๑๕,๑๖,๑๗,๑๘,๑๙,๒๐ และ หมู่ที่ ๒๑ ) ๒,๒๗๙ ครอบครัว

## สภาพทางเศรษฐกิจ อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม โดยปลูกข้าว และพืชผักสวนครัว ฯลฯ

- อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
- ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ
- บริษัท / พนักงาน / ห้างร้าน
- อาชีพอิสระ / รับจ้างทั่วไป
- นักเรียน / นักศึกษา
- แม่บ้าน
- ผู้ว่างงาน

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง

- ปั้มน้ำมัน ๑ แห่ง (ปั้มน้ำมันขนาดเล็ก)
- บริษัท เอ็น ซี อาร์ กอล์ฟ แอนด์คันทรีคลับ
- โรงงานทศนิพลาสติก
- ป่อดิน ต.รุ่งโรจน์
- บริษัท โซลาร์ต้า จำกัด
- บริษัท โซลาร์ โก-๑ (ไทรใหญ่กลาง)
- บริษัท โซลาร์ โก-๒
- บริษัท เกษมชัยฟาร์มกรุ๊ป จำกัด

สภาพทางสังคม

การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา ๓ แห่ง
  ๑. โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง
  ๒. โรงเรียนวัดบางน้อยใน
  ๓. โรงเรียนวัดราษฎร์สามัคคี
- โรงเรียนมัธยมศึกษา ๒ แห่ง
  ๑. โรงเรียนบางหลวงวิทยา
  ๒. โรงเรียนเจียนหัว
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๔ แห่ง
  ๑. บริเวณศาลา หมู่ที่ ๔
  ๒. บริเวณสามแยกปากกระทาหมู่ที่ ๒๐
  ๓. บริเวณบ้านผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ (นายไสว หัสดี)

๔. บริเวณหน้าวัดราษฎร์สามัคคี หมู่ที่ ๑๕/๑๖

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

-วัด ๓ แห่ง

๑. วัดราษฎร์สามัคคี

๒. วัดบางน้อยใน

๓. วัดลัทธิฐานาราม

-สำนักสงฆ์ ๑ แห่ง

๑. สำนักสงฆ์ลาดหลวง

สาธารณสุข

-โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางหลวง

๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบางหวาย

-อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

-สถานีตำรวจ ๑ แห่ง

๑. สถานีตำรวจภูธรบางหลวง

ธนาคาร

-ธนาคาร ๑ แห่ง

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางหลวง

การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน

-เบี้ยผู้สูงอายุ ๑,๐๑๑ คน

-เบี้ยคนพิการ ๑๖๒ คน

-ผู้ป่วยเอดส์ ๗ คน

-ผู้ด้อยโอกาส ๑๑๗ คน

(ข้อมูลมีนาคม ๒๕๖๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง)

บริการพื้นฐาน

**การคมนาคม**

ถนน สภาพถนนของตำบลบางหลวง ยังมีสภาพที่ไม่ดีนัก เนื่องจากผิวถนนและขนาดยังไม่ได้มาตรฐานทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการคมนาคม ขนส่งสินค้า พืชผลทางการเกษตรซึ่งทำให้เกิดผลเสียหายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก ภายในตำบลบางหลวง มีเส้นทางคมนาคม ดังนี้

|                    |               |              |              |
|--------------------|---------------|--------------|--------------|
| -ทางหลวงสายบางเลน  | -บางหลวง      | -บางสาม      | (สุพรรณบุรี) |
| -ทางหลวงสายบางหลวง | -กระต๊อบ      | (กำแพงแสน)   |              |
| -ทางหลวงสายบางหลวง | -วัดไผ่โรงวัว | (สุพรรณบุรี) |              |
| -ถนนลาดยาง         | จำนวน ๑๖      | สาย          |              |
| -ถนนคอนกรีต        | จำนวน ๑๖      | สาย          |              |
| -ถนนหินคลุก        | จำนวน ๑๑๗     | สาย          |              |
| -สะพาน             | จำนวน ๒๔      | แห่ง         |              |

## การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน ๑ แห่ง
- โทรศัพท์พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลบางหลวง ยังไม่ได้รับบริการด้านโทรศัพท์ส่วนบุคคล และโทรศัพท์สาธารณะ ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการติดต่อสื่อสารไม่รวดเร็ว ลำช้า ทำให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจในครัวเรือน

## การไฟฟ้า

ในเขตตำบลบางหลวง มีไฟฟ้าใช้ทั้ง ๑๘ หมู่บ้าน แต่ยังมีปัญหาไฟฟ้าอยู่มาก เนื่องจากมีไฟฟ้า ไม่ครบ ทุกหลังคาเรือน และบางหลังคาเรือนที่ยังไม่ได้รับบริการไฟฟ้าจำนวน ๗๒ หลังคาเรือน (ข้อมูลจากแบบสำรวจ ครัวเรือน ไม่มีไฟฟ้าใช้ของไฟฟ้าอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม) นอกจากนี้ หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ยังประสบปัญหาในเรื่อง กระแสไฟฟ้าตกทำให้เกิดความเสียหายต่อเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งทำให้เกิดผลเสียทางด้านเศรษฐกิจของประชาชน

ข้อมูลอื่น ๆ

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ตำบลบางหลวงมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ดังนี้

ทรัพยากรน้ำ มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ

- แม่น้ำท่าจีน
- คลองบางหลวง
- คลองบางน้อย
- คลองราษฎร์สามัคคี
- คลองตาพลอย

มีการพัฒนาทางด้านชลประทานหลายโครงการ คือ

-โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางเลน รับผิดชอบพื้นที่อำเภอบางเลน ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีนจนถึง ด้านเหนือคลองท่าสาร – บางปลา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหลวง หมู่ที่ ๑-๘ ๑๐-๑๔ , ๒๐-๒๑ จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน

-โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบันลือ รับผิดชอบพื้นที่ อำเภอบางเลน ฝั่งตะวันออกของ แม่น้ำท่าจีนจนถึงด้านเหนือ คลองพระพิมล ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหลวง หมู่ที่ ๑๕-๑๙ จำนวนรวม ๕ หมู่บ้าน

## แหล่งน้ำธรรมชาติ

- คลอง ๕๖ สาย
- แม่น้ำ ๑ สาย
- ลำน้ำ , ลำห้วย ๑๓ สาย
- บึง , หนองและอื่น ๆ ๑๑ สาย

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- บ่อน้ำตื้น ๕ แห่ง
- บ่อโยก ๔ แห่ง
- อื่น ๆ (ระบุ)
- บ่อบาดาล ๓๔ แห่ง

-ระบบประปาหมู่บ้านที่เข้าระบบการบริหารจัดการ ๑๒ แห่ง

ของ อบต.บางหลวง (๑๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๕,๘,๙,๑๐,๑๒,๑๓,๑๔,๑๕,๑๗,๑๘,๑๙,๒๑)

-ระบบประปาที่ อบต.บางหลวงรับผิดชอบ ๓ แห่ง

(หมู่ที่ ๖,๒๐,๒๑)

-ระบบประปาที่หมู่บ้านบริหารจัดการเอง ๕ แห่ง

(หมู่ที่ ๔,๗,๑๑,๑๖,๒๐)

-ระบบประปาที่อยู่ในรับผิดชอบอื่น ๆ ๓ แห่ง  
(วัด ๑ แห่ง,โรงเรียนบางหลวงวิทยา ๑ แห่ง,โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง ๑ แห่ง)

#### ทรัพยากรดิน

ลักษณะดินในพื้นที่ตำบลบางหลวง สภาพดินจะเป็นดินเหนียวมีลักษณะดำ มีความอุดมสมบูรณ์ดี เหมาะ  
แก่การทำการเกษตรกรรม

#### มวลชนจัดตั้ง

|                                                      |        |     |    |
|------------------------------------------------------|--------|-----|----|
| - ลูกเสือชาวบ้าน                                     | ๑ รุ่น | ๑๐๐ | คน |
| - ไทยอาสาป้องกันชาติ                                 | ๑ รุ่น | ๑๐๐ | คน |
| - อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ป้องกันภัย ๑ รุ่น) |        | ๒๕๐ | คน |
| - ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด                    |        | ๑๘๐ | คน |
| - สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม                            | ๑ รุ่น | ๒๕๐ | คน |
| - กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาตำบลบางหลวง                      |        | ๘๕  | คน |
| - ศูนย์พัฒนาครอบครัวตำบลบางหลวง                      |        | ๑๐๐ | คน |
| - กลุ่มสัจจะกองทุนบุญวันละบาท                        |        | ๕๐  | คน |

#### สถานที่สำคัญ

|                |   |      |
|----------------|---|------|
| - ลานตลาด      | ๕ | แห่ง |
| - สนามเด็กเล่น | ๖ | แห่ง |
| - ลานกีฬาชุมชน | ๒ | แห่ง |

#### ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง

|                                            |       |    |    |
|--------------------------------------------|-------|----|----|
| จำนวนบุคลากร                               | จำนวน | ๔๖ | คน |
| ตำแหน่งในสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล |       | ๒๒ | คน |
| ตำแหน่งในกองคลังองค์การบริหารส่วนตำบล      |       | ๑๐ | คน |
| ตำแหน่งในกองช่างองค์การบริหารส่วนตำบล      |       | ๖  | คน |
| ตำแหน่งในกองการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล  |       | ๘  | คน |

#### วัตถุประสงค์การจัดทำแผนควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

๑. เพื่อให้การจัดการภายในหน่วยงานด้าน IT หรือศูนย์คอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพ และมีความยืดหยุ่น  
ในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ รวมทั้งเพื่อให้การปฏิบัติงานภายในศูนย์  
คอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างมีระเบียบ มีระบบ และเอื้อต่อการให้บริการผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งลดโอกาสที่จะก่อให้เกิด  
ความเสียหายที่ไม่ต้องการให้เกิดในระบบสารสนเทศ

๒. เพื่อให้การจัดหาการมีและการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และหรือระบบการสื่อสารข้อมูลของหน่วยงาน  
ราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และคุ้มค่ากับการลงทุน

๓. เพื่อให้มีระบบรักษาความปลอดภัยและการเข้าถึงด้าน Hardware Software แพ้มข้อมูลหรือ  
ฐานข้อมูล และรายงานที่รัดกุมเหมาะสม รวมทั้งเพื่อให้มีระบบป้องกันความเสียหายที่เกิดจากข้อผิดพลาดหรือจากการ  
ทุจริตที่อาจเกิดขึ้นภายในระบบงานคอมพิวเตอร์

๔. เพื่อให้ข้อมูลและหรือสารสนเทศ ตลอดจนรายงานหรือผลลัพธ์อื่น ๆ ที่จะได้จากระบบคอมพิวเตอร์  
เป็นไปอย่างมีถูกต้องครบถ้วน ทันเวลา และเชื่อถือได้

๕. เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กรได้รับข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องตรงกัน และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องบันทึกข้อมูลซ้ำ

#### **ขอบเขตการควบคุม**

ขอบเขตในการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑. การควบคุมทั่วไป เป็นการกำหนดแนวทางการควบคุมการทำงานและกิจกรรมทั่ว ๆ ไป ที่จะส่งผลให้การควบคุมระบบต่างๆ ของศูนย์คอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งได้แก่ การควบคุมเกี่ยวกับการกำหนดแผนและนโยบายด้าน IT การกำหนดวิธีการในการปฏิบัติงาน การจัดโครงสร้างและแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการใช้ด้าน Software และการ รักษาความปลอดภัยภายในศูนย์คอมพิวเตอร์

๒. การควบคุมระบบงาน เป็นการกำหนดวิธีการควบคุมสำหรับระบบงาน ซึ่งได้แก่การควบคุมเกี่ยวกับการสร้างความมั่นใจว่าธุรกรรม ( Transaction ) ทุกรายการที่เกี่ยวข้องระบบงานคอมพิวเตอร์ ได้รับการอนุมัติ มีการนำเข้า ตรวจสอบ และประมวลผล อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ภายในเวลาที่เหมาะสม มีการป้องกันดูแลแฟ้มข้อมูลฐานข้อมูล หรือ Output รวมทั้งการลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้ระบบงานและข้อมูล และมีการควบคุมหรือลดโอกาสการทำลายระบบงานและข้อมูล

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน                                                  | สภาพแวดล้อมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | การติดตามและประเมินผล                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>๑. การควบคุมทั่วไป</b><br><b>๑.๑ การควบคุมด้านการบริหารจัดการ</b> | ๑. นโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ของรัฐบาล<br>๒. นโยบายด้าน IT หรือแผนแม่บท IT ของหน่วยงาน<br>๓. งบประมาณที่ได้รับ<br>๔. วิสัยทัศน์ และความรู้ของผู้บริหาร<br>๕. ชนิดและประเภทของ Hardware และ Software<br>๖. โครงสร้างของศูนย์คอมพิวเตอร์ และการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ<br>๗. จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถด้าน IT ในศูนย์คอมพิวเตอร์<br>๘. การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสมัยใหม่<br>๙. ระเบียบและวิธีปฏิบัติ | ๑. แผนแม่บท IT ของหน่วยงานไม่สอดคล้องกับนโยบาย และภารกิจของหน่วยงาน รวมทั้งไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายด้าน IT ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ<br>๒. แผนระยะยาวและแผนระยะสั้นไม่สอดคล้องกับแผนแม่บท IT<br>๓. ผู้บริหารไม่เข้าใจและไม่สนับสนุนงานด้าน IT<br>๔. เกิดการผูกขาดจากผู้ขายบางราย | ๑. กำหนดให้เจ้าหน้าที่หรืองานผู้รับผิดชอบทบทวนนโยบายด้าน IT และปรับเปลี่ยนแผนแม่บท IT ให้สอดคล้องกับนโยบายและภารกิจของหน่วยงานและงบประมาณที่ได้รับและนำเสนอผู้บริหารทราบ<br>๒. ติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้าน IT และข้อมูลข่าวสารที่เป็นเกี่ยวกับแผนการพัฒนางานด้าน IT ให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทราบ<br>๓. หน่วยงานต้องจัดให้มีการแข่งขันอย่างเสรี ในการเสนอราคาหรือเข้ารับงานด้าน IT<br>๔. ติดตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและตรวจสอบรายชื่อผู้ขายที่ทำสัญญาซื้อขายกับหน่วยงานตามความเหมาะสม | มีการประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานทราบอย่างทั่วถึงเกี่ยวกับ<br>๑.๑ นโยบายหรือแผนแม่บท IT<br>๑.๒ ระบบงาน ข้อมูล และรายงาน ที่มีอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของศูนย์คอมพิวเตอร์<br>๒. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และหรือ Software ให้บริษัทผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายทราบอย่างทั่วถึง | ๑. ติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์คอมพิวเตอร์ ตามแผนแม่บท IT อย่างสม่ำเสมอ<br>๒. ทบทวนการปฏิบัติงานด้าน IT อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง<br>๓. ติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์แผนหรือนโยบายด้าน IT และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน | สภาพแวดล้อมการควบคุม | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | การติดตามและประเมินผล                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     |                      | <p>๕. การจัดโครงการสร้างและอัปเดตกำลังในศูนย์คอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับภารกิจด้าน IT</p> <p>๖. อัตราการหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน</p> <p>๗. เจ้าหน้าที่ด้าน IT ปรับตัวไม่ทันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่และไม่มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ได้มาใหม่อย่างมีประสิทธิภาพได้</p> <p>๘. ไม่มีแผนและงบประมาณสำหรับการพัฒนาเจ้าหน้าที่ด้าน IT อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๙. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่กำหนด</p> | <p>๕. จัดให้มีการทบทวนโครงสร้างและอัปเดตกำลังภายในศูนย์คอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและภารกิจที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในศูนย์คอมพิวเตอร์ให้เหมาะสม</p> <p>๖. จัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งงาน ( Succession Plan ) รวมทั้งจัดจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญด้าน IT เข้ามาช่วยงานด้าน IT เป็นครั้งคราวตามความจำเป็น</p> <p>๗. จัดให้มีการอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างเพียงพอทุกครั้งที่มีการจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใหม่</p> <p>๘. มีการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ให้แก่เจ้าหน้าที่ด้าน IT</p> <p>๙. จัดทำแผนล่วงหน้าในการพัฒนาและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ด้าน IT ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีใหม่ๆ</p> | <p>๓. ชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในศูนย์คอมพิวเตอร์</p> <p>๔. สื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้าน IT กับหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างสม่ำเสมอ.</p> <p>๕. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการพัฒนาและฝึกอบรมให้ทราบโดยทั่วกัน</p> <p>๖. เวียนแจ้งระเบียบ วิธีปฏิบัติคู่มือการปฏิบัติงานและแบบฟอร์มมาตรฐานในการรับส่งงานให้ทราบทั่วกัน</p> | <p>๔. ประเมินความเหมาะสมของโครงสร้าง อัปเดตกำลัง และการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในศูนย์คอมพิวเตอร์เป็นครั้งคราว</p> <p>๕. ประเมินผลแผนการสืบทอดตำแหน่งงานและผลการจ้างที่ปรึกษาและผลการดำเนินงานของที่ปรึกษา</p> <p>๖. ติดตามและประเมินศักยภาพเจ้าหน้าที่ด้าน IT อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๗. ติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน</p> |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน | สภาพแวดล้อมการควบคุม | ปัจจัยเสี่ยง | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | สารสนเทศและการสื่อสาร | การติดตามและประเมินผล |
|---------------------|----------------------|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
|                     |                      |              | <p>๑๐. จัดหางบประมาณและแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาและฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๑๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและแบบฟอร์มมาตรฐานในการรับส่งงานระหว่างเจ้าหน้าที่ศูนย์คอมพิวเตอร์และผู้ใช้ ( Users)</p> <p>๑๒. จัดให้มีการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบและวิธีปฏิบัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ</p> |                       |                       |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน                                         | สภาพแวดล้อมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | การติดตามและประเมินผล                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>๑.๒. การควบคุมด้าน Hardware Software และ application</b> | ๑. ความต้องการใช้งานด้าน IT<br>๒. นโยบายในการพัฒนาระบบงานและประสิทธิภาพของการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบงานของศูนย์คอมพิวเตอร์<br>๓. ประสิทธิภาพของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และการใช้งานของผู้ที่เกี่ยวข้อง<br>๔. มาตรการการบริหารทรัพยากรด้าน IT (วัสดุ ครุภัณฑ์ และของใช้สิ้นเปลืองต่างๆ เช่น กระดาษต่อเนื่อง ผ้าหมีก Tape แผ่น Diskette) | ๑. การจัดซื้อระบบคอมพิวเตอร์และระบบรวมทั้งการพัฒนาหรือการปรับปรุงแก้ไขระบบงานไม่สอดคล้อง และไม่เพียงพอกับความต้องการใช้งาน และอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ล้าสมัย.<br>๒. มีการพัฒนา/แก้ไข/ติดตั้ง/ใช้งาน ระบบงานโดยไม่ได้รับอนุญาต<br>๓. เอกสารหลักฐานประกอบการออกแบบและเขียนโปรแกรมระบบงานไม่ครบถ้วนหรือสูญหายทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการดูแลหรือปรับปรุงแก้ไข (Maintainanc) ในภายหลัง<br>๔. Source Program ระบบงานและเอกสารประกอบสูญหายหรือได้รับความเสียหายจากเหตุที่คาดไม่ถึง | ๑. สำรองความต้องการของผู้ใช้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนการจัดซื้อจัดจ้างหรือก่อนการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขระบบงาน<br>๒. ผู้บริหารของหน่วยงานผู้ใช้ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการงานด้าน IT และการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขระบบงาน<br>๓. กำหนดให้การพัฒนา//แก้ไข/ติดตั้ง/ใช้งาน ระบบงานที่สำคัญต้องได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ<br>๔. กำชับให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำเอกสาร ประกอบระบบงานให้ครบถ้วน และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ<br>๕. สอบทานกระบวนการหรือวิธีการจัดเก็บเอกสาร หรือ Media ที่ใช้ประกอบการออกแบบระบบงานรวมทั้งวิธีการเก็บหรือดูแลรักษา Source Program อย่างสม่ำเสมอ<br>๖. กำหนดให้มีการ Backup หรือทำสำเนา Source Program ระบบงาน และเอกสารประกอบที่สำคัญอย่างน้อย ๒ ชุด และแยกสถานที่จัดเก็บ รวมทั้งจัดทำทะเบียนคุมไว้เป็นหลักฐาน | ๑. ประชาสัมพันธ์แผนการจัดซื้อจัดจ้างและแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทั่วกัน<br>๒. ชี้แจงหลักเกณฑ์หรือมาตรการในการปฏิบัติงานด้านการออกแบบการเขียนโปรแกรม รวมทั้งการจัดเก็บเอกสาร และ Source Program ให้ทราบทั่วกัน<br>๓. ทำความเข้าใจโดยชี้แจงและจัดให้มี การประชาสัมพันธ์วิธีการใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง | ๑. ติดตามผลการจัดซื้อระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการพัฒนาระบบงานให้เป็นไปตามข้อตกลงที่ได้จากการศึกษาและสำรวจความต้องการ<br>๒. สอบทานความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาระบบงาน/การแก้ไข/การติดตั้ง/การใช้งาน/การจัดเก็บ และการดูแลรักษาระบบงาน Hardware และ Software<br>๓. ประเมินความเหมาะสมของวิธีการและมาตรการในการใช้ทรัพยากรด้าน IT |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน | สภาพแวดล้อมการควบคุม | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                                                                                                                                                                  | การติดตามและประเมินผล                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     |                      | <p>๕. เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ถูกใช้งานอย่างไม่เหมาะสมและไม่ถูกวิธี ทำให้เกิดการเสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควร</p> <p>๖. เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สูญหาย หรือเกิดการเสียหาย</p> <p>๗. ไม่มีมาตรการหรือแผนรองรับเหตุฉุกเฉินหรือการหยุดชะงักของระบบคอมพิวเตอร์</p> <p>๘. การใช้ทรัพยากรด้าน IT เป็นไปอย่างไม่เหมาะสม ทำให้เกิดความสิ้นเปลืองและใช้ประโยชน์อย่างไม่คุ้มค่า</p> | <p>๗. จัดให้มีคู่มือการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ที่ถูกวิธี</p> <p>๘. จัดให้มีระบบบำรุงรักษาที่ต่อเนื่องเหมาะสม และครอบคลุมครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ทุกประเภท</p> <p>๙. กำหนดให้มีการจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งให้มีการสอบทานการลงทะเบียนเป็นประจำ และจัดให้มีการตรวจนับครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง</p> <p>๑๐. จัดให้มีการประกันภัยครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ใช้กับงานสำคัญๆ</p> <p>๑๑. จัดให้มีแผนรองรับเหตุฉุกเฉินหรือเหตุหยุดชะงักของระบบคอมพิวเตอร์</p> | <p>๔. ชี้แจงและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนสำรอง หรือการดำเนินงานภายใต้แผนฉุกเฉินให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง</p> <p>๕. ชี้แจง ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรด้าน IT ที่ถูกวิธี และเหมาะสมให้กับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายทราบ</p> | <p>๔. ประเมินและตรวจสอบความเพียงพอและความทันสมัยของคู่มือการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์</p> <p>๕. ประเมินการใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ทุกรายการ</p> <p>๖. ประเมินความเหมาะสมของระบบการประกันภัยครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์</p> <p>๗. ประเมินความเหมาะสมของแผนฉุกเฉินหรือระบบทดแทนเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม</p> |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน | สภาพแวดล้อมการควบคุม | ปัจจัยเสี่ยง | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | สารสนเทศและการสื่อสาร | การติดตามและประเมินผล |
|---------------------|----------------------|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
|                     |                      |              | <p>๑๒. มีการซักซ้อมการทำงาน<br/>ภายใต้แผนสำรองหรือระบบ<br/>ทดแทนในส่วนที่เป็นระบบงาน<br/>สำคัญๆ ของหน่วยงานเป็นครั้ง<br/>คราว หรือตามความเหมาะสม</p> <p>๑๓. จัดให้มีระบบบริหารและ<br/>ตรวจสอบการใช้ทรัพยากรด้าน<br/>IT ที่เหมาะสม</p> <p>๑๔. จัดให้มีการอบรมและ<br/>เสริมสร้างจริยธรรมหรือจิตสำนึก<br/>ในการปฏิบัติงานให้เจ้าหน้าที่ที่<br/>เกี่ยวข้องให้ใช้ทรัพยากรด้าน IT<br/>อย่างประหยัดและสมประโยชน์</p> |                       |                       |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน                                      | สภาพแวดล้อมการควบคุม                                     | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                                                                                                                                                                                     | การติดตามและประเมินผล                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑.๓. การควบคุมด้านการรักษาความปลอดภัยของศูนย์คอมพิวเตอร์ | มาตรการหรือนโยบายด้านการรักษาความปลอดภัยและการบำรุงรักษา | ๑.ระบบรักษาความปลอดภัยของศูนย์คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอไม่รัดกุม ทำให้มีการเข้าออกศูนย์คอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาต<br>๒. ไม่มีมาตรการป้องกันระบบคอมพิวเตอร์และระบบการสื่อสารข้อมูล รวมทั้งเกิดภัยอันตรายอื่นๆ เช่น Virus Computer การจารกรรมข้อมูลหรือการHacker<br>๓. มีการนำ Software จากภายนอกและไม่ได้รับอนุญาตเข้ามาใช้ในหน่วยงาน | ๑. จัดให้มีระบบเวรยามหรือมาตรการการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งการกำหนดสิทธิการเข้าออกศูนย์คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมและรัดกุมและสิทธิการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และระบบข้อมูล<br>๒. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด<br>๓. กำหนดให้มีการจัดทำทะเบียนคุมการติดตั้งหรือการนำ Software จากภายนอกเข้ามาใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน | ๑. ชี้แจงประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับระบบรักษาความปลอดภัยและภัยอันตรายต่างๆ หรือความเสียหายจากการใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ด้าน IT ที่ไม่เหมาะสม ให้เจ้าหน้าที่ทราบทั่วกัน<br>๒. เวียนแจ้งมาตรการควบคุมการนำ Software มาจากภายนอกเข้ามาใช้ในหน่วยงาน ให้ทราบทั่วกัน | ๑. ประเมินความเหมาะสมของมาตรการรักษาความปลอดภัย<br>๒. ประเมินสถิติที่เกิดจากการฝ่าฝืนการเข้าออกศูนย์คอมพิวเตอร์และระบบข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาต<br>๓. ติดตามการใช้ Software ที่ติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นครั้งคราว<br>๔. ติดตามหรือสอบทานการปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยเป็นครั้งคราว |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน                                                                       | สภาพแวดล้อมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                         | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                                                                                                                         | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                                                                                                                        | การติดตามและประเมินผล                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>๒. การควบคุมระบบงาน</b><br><b>๒.๑ การควบคุมการเข้าถึงระบบงานแฟ้มข้อมูลและฐานข้อมูล</b> | ๑. มาตรการรักษาความปลอดภัยและกำหนดสิทธิในการเข้าถึงระบบงานและระบบข้อมูล<br>๒. ความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะในการใช้ Hardware Software และอุปกรณ์การสื่อสารของเจ้าหน้าที่ในศูนย์คอมพิวเตอร์และผู้ใช้<br>๓. จริยธรรมและความซื่อสัตย์ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง | ๑. ระบบรักษาความปลอดภัยรวมทั้งการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงระบบงาน และข้อมูลไม่รัดกุมหรือไม่เพียงพอ<br>๒. ไม่มีการพัฒนาระบบงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ<br>๓. ผู้ใช้ ( Users ) ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานรวมทั้งการใช้ระบบงาน | ๑. ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบศึกษาทบทวนระบบรักษาความปลอดภัยและการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงระบบงาน และฐานข้อมูลที่สำคัญ<br>๒. ให้มีเจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนคุม USER ID โดยเฉพาะ<br>๓. มีการปรับปรุงพัฒนาระบบและสิทธิหรือ USER ID ในการเข้าถึงระบบงานและระบบข้อมูลเป็นระยะๆ<br>๔. จัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้ใช้งาน ( Users ) ทุกระบบงานอย่างเพียงพอ และจัดฝึกอบรมผู้ใช้อย่างสม่ำเสมอ | ๑. สื่อสารและทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของหน่วยงานเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัย การใช้งานในระบบงานคอมพิวเตอร์ และการปฏิบัติงานด้าน IT<br>๒. สื่อสารให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบถึงการใช้ระบบงาน | ๑. ประเมินความเหมาะสมของระบบรักษาความปลอดภัยและคู่มือการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ<br>๒. ประเมินผลการจัดอบรมและประเมินผลเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรม |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน           | สภาพแวดล้อมการควบคุม                                                                                                                                         | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                               | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                            | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                         | การติดตามและประเมินผล                                           |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| ๒.๒. การควบคุมการนำเข้าข้อมูล | <p>๑. ประสิทธิภาพของระบบงานและระบบคอมพิวเตอร์</p> <p>๒. ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓. ความพร้อมของเอกสารหรือข้อมูลที่จะนำเข้าระบบ</p> | <p>๑. บันทึกข้อมูลผิดพลาดไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง</p> <p>๒. ข้อมูลที่บันทึกเข้าระบบไม่ได้รับการตรวจทาน หรือสอบทานความถูกต้องก่อนการส่งต่อ</p> | <p>จัดให้มีการตรวจสอบข้อมูลหรือเข้าทั้งจัดให้มีรายงานจากโปนแกรมระบบงานสำหรับใช้ในการตรวจสอบ หรือสอบทานความถูกต้องของข้อมูลก่อนการส่งต่อ</p> | <p>เวียนแจ้งให้เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องทราบถึงมาตรการหรือวิธีการนำเข้าข้อมูล</p> | <p>ประเมินความเหมาะสมของมาตรการการนำเข้าข้อมูลเป็นครั้งคราว</p> |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน                                                   | สภาพแวดล้อมการควบคุม                                                                                                                                                                                                          | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                       | การติดตามและประเมินผล                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>๒.๓. การควบคุมด้านการประมวลผลเพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศและรายงาน</b> | ๑. ความต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศของฝ่ายบริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง<br>๒. แผนการปฏิบัติงานในห้องเครื่องคอมพิวเตอร์<br>๓. ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง<br>๔. จริยธรรม และความซื่อสัตย์ของผู้นำข้อมูลเข้าระบบ | ๑. ข้อมูลและรายงานที่ได้จากการประมวลผลไม่ตรงตามความต้องการ หรือไม่ทันกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง<br>๒. ไม่มีการวางแผนเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลและรายงานของผู้ที่เกี่ยวข้อง<br>๓. ไม่มีการจัดทำแผนหรือตารางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เครื่องคอมพิวเตอร์<br>๔. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ และขาดทักษะในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์คำสั่งในการประมวลผล<br>๕. เจ้าหน้าที่นำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว | ๑. ศึกษาความต้องการของผู้ใช้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผนล่วงหน้าในการจัดทำข้อมูลและรายงานให้ทันกับความต้องการ<br>๒. จัดให้มีตารางการปฏิบัติงานรวมทั้งใบสั่งงานหรือเอกสารการส่งมอบงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ประมวลผลและจัดทำตารางการส่งงานให้ชัดเจนเพื่อให้ข้อมูลและรายงานส่งถึงมือผู้ใช้ในเวลาที่เหมาะสม<br>๓. มีการจัดระบบความคุ้มครองการรับส่งการแลกเปลี่ยนและการสื่อสารข้อมูลหรือรายงานให้ถึงมือผู้ใช้อย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันเวลาและมีการสื่อสารเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ใช้<br>๔. จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและให้มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง<br>๕. จัดอบรมแก่เจ้าหน้าที่ให้มีความเข้าใจเรื่อง Conflict of interest (ความขัดแย้งเกี่ยวกับผลประโยชน์) | เผยแพร่คู่มือหรือหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทั่วกัน | ๑. ประเมินผลการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศและรายงาน<br>๒. ประเมินความเหมาะสมของหลักเกณฑ์หรือมาตรการเกี่ยวกับการการประมวลผล<br>๓. ประเมินความเหมาะสมของปฏิบัติงานและตารางการส่งมอบงาน<br>๔. ประเมินความเหมาะสมของการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ประมวลผลเป็นครั้งคราว |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน                                                   | สภาพแวดล้อมการควบคุม                                                                                         | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                                | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                     | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                                                                              | การติดตามและประเมินผล                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ๒.๔. การควบคุมด้านการรับ – ส่งข้อมูล ระหว่างระบบงานและระหว่างหน่วยงาน | มาตรการหรือระเบียบวิธีการในการรับส่งข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลในหน่วยงาน และนโยบายในการรักษาความลับของข้อมูล | ๑. ข้อมูลหรือรายงานที่เป็นความลับของหน่วยงานถูกนำไปเผยแพร่ หรือนำไปใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาต<br>๒. การส่งต่อข้อมูลไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา | ๑. กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในการนำข้อมูลหรือรายงานออกนอกสถานที่ หรือออกจากศูนย์คอมพิวเตอร์<br>๒. จัดให้มีระบบควบคุมการรับส่งข้อมูล หรือการส่งต่อข้อมูลระหว่างระบบงาน | เวียนแจ้งมาตรการรักษาความลับของข้อมูลและรายงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบทั่วกันรวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเวลาและกระบวนการในการส่งมอบงานในแต่ละขั้นตอน | ประเมินความเหมาะสมของระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและรายงาน รวมทั้งการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงระบบงานและระบบข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ |

แนวปฏิบัติการควบคุมภายในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

| ขั้นตอนการดำเนินงาน                                     | สภาพแวดล้อมการควบคุม      | ปัจจัยเสี่ยง                                                                                                                            | กิจกรรมการควบคุม                                                                                                                                                                                                                                                                                            | สารสนเทศและการสื่อสาร                                                                                               | การติดตามและประเมินผล                                                             |
|---------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| ๒.๕. การควบคุมดูแล<br>รักษาระบบงาน แฟ้มและ<br>ฐานข้อมูล | ระบบจัดเก็บและรักษาข้อมูล | ๑. ระบบจัดเก็บแฟ้มข้อมูล<br>ฐานข้อมูล และรายงานต่างๆ<br>ไม่ดี หรือไม่เหมาะสม<br>๒. สื่อหรือ MEDIA ที่ใช้ในการ<br>สำรองข้อมูลไม่มีคุณภาพ | ๑. กำหนดระบบการจัดเก็บ และ<br>สำรองแฟ้มข้อมูล ฐานข้อมูล<br>และรายงานต่างๆ ให้เหมาะสม<br>กับการใช้งาน<br>๒. จัดให้มีการสำรองข้อมูลให้<br>ครบถ้วนตามความเหมาะสมของ<br>แต่ละระบบงาน และตามเวลาที่<br>กำหนด<br>๓. จัดให้มีการทดสอบความ<br>ถูกต้องของข้อมูลที่สำรองไว้เป็น<br>ครั้งคราวและทำรายงานผลการ<br>ทดสอบ | ประชาสัมพันธ์และชี้แจง<br>มาตรการในการดูแลและ<br>เก็บรักษาระบบงาน ระบบ<br>ข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ที่<br>เกี่ยวข้องทราบ | ประเมินความเหมาะสมของ<br>ระบบจัดเก็บและสำรอง<br>แฟ้มข้อมูล ฐานข้อมูลและ<br>รายงาน |



